

Sygn. akt VIII U 2756/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Ewa Grychtoł

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2014 r. w Gliwicach

sprawy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wydanie pisemnej interpretacji przepisów prawnych

na skutek odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 24 października 2013 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że uznaje za prawidłowe stanowisko zawarte we wniosku złożonym w dniu 11 października 2013 roku przez przedsiębiorcę (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. w sprawie ustalenia wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz odwołującej kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa radcowskiego.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. VIII U 2756/13

UZASADNIENIE

W dniu 11 października 2013 roku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wpłynął wniosek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. o wydanie interpretacji w trybie art. 10 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

W uzasadnieniu wniosku wskazano, że planowane jest połączenie (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. z (...) sp. z o.o. z siedzibą w T.. Połączenie nastąpi w trybie art. 492 par. 1 pkt. 1 Kodeksu spółek handlowych. Zgodnie z art. 494 ksh spółka przejmująca wstąpi z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej. Oddział spółki w T. będzie pełnił obowiązki pracodawcy dla pracowników spółki przejmowanej na podstawie art. 23¹ kp. U wnioskodawcy i spółki przejmowanej są różne stopy procentowe składki na ubezpieczenie wypadkowe. W spółce przejmowanej stopa

ta jest niższa. W związku z tym pojawiła się wątpliwość, według której stopy procentowej spółka przejmująca ma opłacać składki na ubezpieczenie wypadkowe za pracowników zatrudnionych w spółce przejmowanej.

Zdaniem wnioskodawcy dla pracowników Oddziału w T. należy odprowadzać składki na ubezpieczenie wypadkowe według stawki właściwej dla spółki przejmowanej. Na uzasadnienie swojego stanowiska wnioskodawca przytoczył treść art. 494 § 1 ksh i 494 § 2 ksh. Wskazał również na unormowanie wynikające z art. 93 § 1 i § 2 pkt. 1 ordynacji podatkowej w związku z art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Podniósł, że dotychczasowi pracownicy spółki przejmowanej staną się pracownikami Oddziału na mocy art. 23¹ kp, a Oddział będzie odrębnym pracodawcą w rozumieniu art. 3 Kodeksu pracy. Zdaniem wnioskodawcy, skoro Oddział na podstawie art. 93 ordynacji podatkowej nabywa wszelkie korzyści związane z połączeniem, ma to również zastosowanie do nabycia prawa do opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe w dotychczasowej wysokości. Na uzasadnienie swojego stanowiska przytoczono wyroki SN z dnia 18 kwietnia 2012 roku sygn. IUK 358/11, z dnia 25 maja 2010 roku sygn. I UK 8/10, z dnia 20 marca 2009 roku sygn. II UK 292/08, wyrok SA w Łodzi z dnia 23 listopada 2012 roku sygn. III AUa 467/12.

Decyzją z dnia 24 października 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. uznał za nieprawidłowe stanowisko zawarte we wniosku złożonym w dniu 11 października 2013 roku przez przedsiębiorcę (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. w sprawie ustalenia wysokości stopy procentowej na ubezpieczenie wypadkowe.

Zdaniem organu rentowego z chwilą przejęcia spółki w T. pojawi się nowy płatnik składek. Spółka przejęta zostanie wykreślona z rejestru przedsiębiorców KRS. Zatem z momentem zgłoszenia się nowego płatnika składek wyodrębnionego organizacyjnie Oddział powinien samodzielnie ustalić stopę procentową składek na ubezpieczenie wypadkowe. Przy ustalaniu wysokości stopy procentowej należy mieć na względzie art. 28 ust. 2 w związku art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U 2009 nr 167 poz. 1322). Zgodnie z art. 27 tej ustawy stopę procentową składki ustala się na rok składkowy, w związku z czym zmiana stopy procentowej w ciągu roku jest niedopuszczalna, także w przypadku przejęcia zakładu pracy. Przepisy tej ustawy nie dopuszczają możliwości sukcesji wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe pomiędzy płatnikami składek. Zdaniem organu rentowego w niniejszej sprawie nie może mieć zastosowania art. 93 ustawy ordynacji podatkowej, bowiem wyodrębnienie oddziału nie powoduje następstwa prawnego. Nadto art. 31 ustawy o sus przewiduje odpowiednie stosowanie ustawy ordynacja podatkowa jedynie w zakresie należności z tytułu składek, a definicję „należności” określa art. 24 ust. 2 ustawy o sus. Ustalenie wysokości stopy procentowej składek na ubezpieczenie wypadkowe nie jest należnością z tytułu składek.

Obowiązek posługiwania się w danym roku składkowym określoną wysokością stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe u danego płatnika składek nie może być postrzegane, jako uprawnienie czy zobowiązanie, które przechodziłoby na następcę prawnego, ponieważ obowiązek posługiwania się określoną wysokością stopy procentowej składki wynika wprost z przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 roku.

W dowołaniu od decyzji (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. domagała się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez uznanie stanowiska strony przedstawionego we wniosku o wydanie pisemnej interpretacji przepisów za prawidłowe oraz zasądzenia kosztów postępowania według norm przepisanych. Odwołująca podtrzymała w całości swoje stanowisko zawarte we wniosku o wydanie interpretacji przepisów prawnych. W dniu 4 listopada 2013 roku nastąpiło przejęcie spółki przejmowanej przez spółkę przejmującą. Nieuzasadnione jest stanowisko organu rentowego, że wyodrębnienie w strukturze organizacyjnej Oddziału nie może być postrzegane, jako następstwo prawne, którego istota polega na wstąpieniu w ogół praw i obowiązków poprzednika. Takie twierdzenie jest sprzeczne z treścią art. 494 § 1 i § 2 ksh.. Sukcesja uniwersalna o której mowa w art. 494 ksh stanowi jeden z podstawowych prawno – gospodarczych skutków. Zasada sukcesji obejmuje również zobowiązania publicznoprawne, zgodnie z art. 93 ustawy ordynacja podatkowa. Mając na względzie treść art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych należy dojść do wniosku, że także w prawie ubezpieczeń społecznych ma miejsce następstwo prawne pod tytułem ogólnym (sukcesja uniwersalna). Odwołujący na poparcie swojego stanowiska przytoczył treść wyroków Sądu Najwyższego i Sądu Apelacyjnego w Łodzi.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując w całości stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji, Przytoczył treść art. 27, 28 33 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy o chorób zawodowych i nadal podtrzymał swoje stanowisko, że nie można mówić o następstwie prawnym w sytuacji w której następuje wykreślenie dotychczasowego płatnika składek z KRS. Ponownie zwrócił uwagę, że pojęcie „należności z tytułu składek” nie obejmuje ustalenia wysokości stopy procentowej składek.

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny jest bezsporny między stronami. Z dniem 4 listopada 2013 roku nastąpiło połączenie (...) sp. z o.o. w T. z (...) sp. z o.o. w G.. Powstał nowy oddział fabryki w G.. Pracownicy zostali przejęci w trybie art. 23¹kp. Nie zmienił się profil produkcji. Do czasu przejęcia stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe w tym zakładzie pracy wynosiła 1, 21%. W spółce przejmującej stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe jest wyższa.

Spór w niniejszej sprawie sprowadza się do rozstrzygnięcia następujących kwestii:

1. Czy w opisanym stanie faktycznym nastąpiło następstwo prawne pod tytułem ogólnym (sukcesja uniwersalna);
2. W przypadku pozytywnej odpowiedzi na pytanie w pkt 1 – co należy rozumieć przez pojęcie „należności z tytułu składek” w rozumieniu art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych.
3. W jakiej wysokości składkę na ubezpieczenie wypadkowe winna płacić spółka przejmująca za pracowników zatrudnionych w spółce przejętej.

Sukcesja uniwersalna powinna być wyraźnie przewidziana ustawowo i nie należy jej domniemywać. W związku z tym podkreśla się, że sukcesja uniwersalna została wyraźnie przewidziana w art. 40 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz.U. Nr 118, poz. 561 ze zm.) oraz w art. 494 i 531 k.s.h. W niniejszej sprawie do przejęcia zakładu pracy z T. przez zakład pracy z G. doszło na podstawie art. 492 ksh. Ta okoliczność jest bezsporna.

Art. 494 ksh stanowi, że :

§ 1. Spółka przejmująca albo spółka nowo zawiązana wstępuje z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej albo spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki. Przepis ma zastosowanie w dwóch sytuacjach - kiedy następuje przejęcie spółki przez spółkę przejmującą i kiedy dochodzi do powstania spółki nowo zawiązanej poprzez połączenie się dwóch lub więcej spółek. Do połączenia spółek doszło na podstawie art. 492 § 1 pkt 1 ksh, to jest przez przeniesienie całego majątku spółki (przejmowanej) na inną spółkę (przejmującą) za udziały lub akcje, które spółka przejmująca wydaje wspólnikom spółki przejmowanej (łączenie się przez przejęcie). W wyniku połączenia spółka przejmowana przestała istnieć Skoro nastąpiła inkorporacja spółki z T. przez spółkę z G., to mamy do czynienia z sytuacją opisaną w § 1 art. 494 ksh, a co za tym idzie spółka przejmująca wstąpiła z dniem połączenia we wszystkie prawa o obowiązki spółki przejmowanej. Nowoutworzony Oddział spółki w T., który powstał, bądź powstanie po przejęciu przejmie dotychczasowe prawa i obowiązki inkorporowanej spółki. Oznacza to, że z dniem połączenia doszło do sukcesji uniwersalnej. Taki skutek jest przewidziany w § 2 i § 3 art. 494 ksh. Wyjątki od zasady wstąpienia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej przewiduje § 5 art. 494 ksh, który stanowi, że przepisu § 2 nie stosuje się do zezwoleń i koncesji udzielonych spółce będącej instytucją finansową, jeżeli organ, który wydał zezwolenie lub udzielił koncesji, złożył sprzeciw w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia planu połączenia.

(...) sp. z o.o. nie jest instytucją finansową, a ustalona stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe nie jest zezwoleniem, czy koncesją, o której mowa w tym paragrafie..

. Dodatkowo można wskazać, ale już poza treścią art. 494 k.s.h., że art. 23¹ k.p. zakłada sukcesję praw i obowiązków pracowniczych. Na ten temat jest bogate orzecznictwo sądowe, które również wskazuje, że w razie przejęcia zakładu pracy mamy do czynienia z sukcesją uniwersalną w zakresie praw i obowiązków stron stosunku pracy. (np. I PK

91/10., I PRN 44/96, II PZP /05, I PKN 608/99). Również w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich podkreśla się, że dyrektywa Rady Nr 2001/23/WE zapewnia ciągłość stosunków pracy istniejących w ramach jednostki gospodarczej niezależnie od zmiany własności. Decydującym kryterium ustalenia, czy miało miejsce przejście w rozumieniu dyrektywy, jest zatem ustalenie, czy dana jednostka organizacyjna zachowuje tożsamość, co w szczególności wynika z ciągłości prowadzenia działalności lub jej wznowienia, bez względu na to, czy jest to działalność podstawowa czy pomocnicza. Przejście powinno zaś obejmować jednostkę gospodarczą zorganizowaną w sposób stały, której działalność nie ogranicza się do określonego zadania. Pojęcie jednostki gospodarczej odsyła zatem do zorganizowanej zbiorowości osób i składników pozwalających na prowadzenie działalności gospodarczej, która realizuje określony cel i która jest wystarczająco wyodrębniona i niezależna. Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

Zdaniem sądu przyjąć należy, że połączenie spółek nastąpiło na zasadzie sukcesji uniwersalnej. Odmienne stanowisko organu rentowego nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawnych. Wykreślenie podmiotu z rejestru przedsiębiorstw nie przekreśla przekształcenia spółki (płatnika składek) na zasadzie o której mowa w art. 492 ksh i nie pozbawia możliwości skorzystania z unormowania wynikającego z art. 494 ksh. Przeciwnie, powołany przepis stanowi wprost, że art. 494 ksh dotyczy również spółki nowo zawiązanej, a więc nowego płatnika składek. Sąd nie podzielił stanowiska organu rentowego, że w opisaney sytuacji nie ma zastosowania art. 494 ksh.

Art. 494 ksh nie wyłącza przejścia obowiązków związanych z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne, nie modyfikuje też tego zobowiązania w związku z przejściem zakładu pracy.

Organ rentowy upatrywał podstawy do zmiany stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne w treści art. 28 ust. 2 w związku z art. 27 ustawy z dnia 3 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U.2009.167.1322) Twierdził, że dla nowego płatnika składek stopę procentową składki na ubezpieczenie społeczne winien ustalić organ rentowy Art. 27 stanowi, że stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe ustala się na rok składkowy, a art. 28 ust. 2, że stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika składek zgłaszającego do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych ustala Zakład jako iloczyn stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe określonej dla grupy działalności, do której należy płatnik składek, i wskaźnika korygującego ustalonego dla płatnika składek, z zastrzeżeniem art. 33. Zdaniem sądu przytoczone przepisy nie dają podstawy do stwierdzenia, że wnioskodawca ma opłacać składki na ubezpieczenie wypadkowe za przejętych pracowników w takiej samej wysokości, jak za „swoich” pracowników, czy też wysokość stopy procentowej dla zakładu inkorporowanego winien ustalić organ rentowy.

Faktem jest, że przepisy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych nie zawierają przepisów szczególnych dopuszczających możliwość sukcesji wysokości stopy procentowej składki pomiędzy płatnikami, ale te kwestie normuje ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2013 .1442), która w art. 31 odsyła do przepisów ustawy Ordynacji podatkowa w sprawach należności z tytułu składek,(w tym do art. 93 ordynacji.)

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych należnościami z tytułu składek są składki oraz odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia i dodatkowa opłata. Art. 4 w pkt 3 określa, że składki to składki na ubezpieczenia społeczne osób wymienionych w pkt 1; (tj. ubezpieczonych). Nieuzasadnione jest twierdzenie organu rentowego, że ustalenie wymiaru składek nie jest należnością z tytułu składek w rozumieniu art. 31 ustawy systemowej. Ustalenie wymiaru składek (stopy procentowej składki) jest podstawą ustalenia wysokości składki. Nie jest możliwe określenie składki bez określenia jej wymiaru. Dlatego za zasadne należy uznać powołanie się wnioskodawcy na treść art.31 ustawy systemowej i art. 93 ordynacji podatkowej, który to przepis stanowi, że § 1. Osoba prawna zawiązana (powstała) w wyniku łączenia się:

- 1) osób prawnych,
- 2) osobowych spółek handlowych,

3) osobowych i kapitałowych spółek handlowych

- wstępnie we wszelkie przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa i obowiązki każdej z łączących się osób lub spółek.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do osoby prawnej łączącej się przez przejęcie:

1) innej osoby prawnej (osób prawnych);

2) osobowej spółki handlowej (osobowych spółek handlowych).

To unormowanie stanowić winno podstawę rozstrzygnięcia sporu w niniejszej sprawie. (...) sp. z o.o. wstąpiła we wszelkie przewidziane w przepisach prawa ubezpieczeń społecznych prawa i obowiązki łączących się spółek i zachowała prawo do opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości ustalonej dla (...) sp. z o.o. Jako ugruntowane należy uznać orzecznictwo sądowe w zakresie stosowania art. 93 ustawy ordynacja podatkowa do ustalania wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe przy przejęciu spółki. . Sąd nie widzi potrzeby ponownego przytaczania zacytowanych we wniosku o wydania interpretacji przepisów i w odwołaniu uzasadnień wyroków . W pełni przychyła się do stanowiska zawartego w orzeczeniach wskazujących na nabyciu przez nowy podmiot wszelkich korzyści (i obciążeń) jakie ustawa wiąże z połączeniem czy inkorporacją spółek.

Zaskarżoną decyzję zmieniono uznając stanowisko wnioskodawcy zawarte we wniosku z dnia 11 października 2013 roku za prawidłowe. Wyrok wydano na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 i nast. kpc.

.